

۴۹

گنجینه

گزیده بیانات آیت الله عابدینی

در خطبه‌های نماز جمعه

۲۵ تیر ماه ۱۴۰۰



سازمان مجامع فزونی



نشریه ذکر جمعه
با هدف انتشار گزیده
بیانات ائمه جمعه قزوین در
خطبه‌های نماز جمعه، هر هفته به
صورت الکترونیکی از طریق شبکه
های اجتماعی ستاد نماز جمعه
منتشر می‌گردد.
لازم به ذکر است متن بیانات ائمه
محترم جمعه، با حذف و اضافات و
ویرایش همراه است و سعی شده
است جهت مطالعه و بهره‌جویی
هرچه بهتر مخاطبین گرامی،
اهم محورها ارائه گردد.

خطبه اول

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ
الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ أَبِي الْقَاسِمِ الْمُصْطَفَى مُحَمَّدٍ
وَأَلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ الْمَعْصُومِينَ وَاللَّعْنُ الدَّائِمُ
عَلَى أَعْدَائِهِمْ أَجْمَعِينَ مِنَ الْآنَ إِلَى قِيَامِ يَوْمِ الدِّينِ.

مشترکات حج و نماز جمعه

قال الله تبارك وتعالى في كتابه الكريم:
﴿ الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَاتٌ ۖ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا
رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ ۗ وَمَا تَفَعَّلُوا مِنْ
خَيْرٍ يَعْلَمُهُ اللَّهُ وَتَزُودُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَىٰ ۗ وَاتَّقُونِ
يَا أُولِي الْأَلْبَابِ ۗ ﴾^١

در ایام حماسه بزرگ برگزاری مراسم حج هستیم. البته
اگر موانع برطرف شود و دست نامحرمان از ساحت
خانه خدا و حریم رسول گرامی اسلام صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ کوتاه شود،

۱. حج در ماه‌های معین و معلومی است [شوال، ذوالقعدة و ذوالحجه]. پس کسی که در
این ماه‌ها حج را [با احرام بستن و تلبیه] بر خود واجب کرد، [بداند که] در حج، آمیزش با
زنان، گناه و جدال [جایز] نیست. آنچه از کار خیر انجام دهید خدا می‌داند. به نفع خود توشه
برگیرید که بهترین توشه، پرهیزکاری است و ای صاحبان خرد! از من پروا کنید (بقره: ۱۹۷).



حماسه بزرگ حج محقق خواهد شد. ما در این ایام به سر می‌بریم. از خدای متعال رفع سیطره شیطانی اجانب را از حریم خانه خدا و کشورهای اسلامی و از سر مسلمانان، ملتمسانه درخواست می‌کنیم.

چون در این ایام هستیم قرار بر این گذاشتم که چند مطلب را درباره مشترکات حج و [نماز] جمعه یادآور شوم:

یک مطلب این است که هم حج و هم جمعه (یعنی همین نماز باشکوه جمعه) عبادت محسوب می‌شوند. خدای متعال درباره نماز، روزه، حج و هر عبادت دیگری فرمود که:

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾^۱.

خدا همه مردم را دعوت کرد و فرمود ای مردم! خدا و آفریدگار خودتان را عبادت کنید؛ آن کسی که شما را آفریده است. چرا به پای هرکسی خضوع و خشوعتان را مصرف می‌کنید؟ چرا در مقابل هرکسی

۱. ای مردم! پروردگارتان را پرستش کنید که شما و کسانی را آفریده است که پیش از شما بوده‌اند؛ باشد که به تقوا گرایید (بقره: ۲۱).



نماز جمعه

قلب فرهنگ

هر شهید



خود را کوچک می‌کنید؟ همه این‌ها را فقط برای پیشگاه خدای بزرگ نگه دارید. خدایی به شما کرامت می‌دهد، شما را به خاطر خودتان (عظمت و بزرگی خودتان) به عبادت دعوت می‌کند و به شما گفته است:

﴿وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ
وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ
خَلَقْنَا تَفْضِيلًا﴾^۱

این خدا شایسته عبادت است. چرا جای دیگری می‌روید، دستتان را به روی دیگران دراز می‌کنید و دیگران را برآورنده نیازهای خودتان خیال می‌کنید؟ اشتباه می‌کنید. فرمود فقط خدای خودتان را عبادت کنید. نتیجه چه می‌شود؟ فرمود: ﴿...لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ اگر در عبادت خدا استقامت بورزید و این عبادت به بلوغ برسد و شما را به بلوغ انسانی برساند، شما به تقوا رسیده‌اید. درونتان نورانی می‌شود، انقلابی در وجودتان ایجاد می‌شود، انسانی دانا و

۱. به یقین فرزندان آدم را کرامت دادیم، آنان را در خشکی و دریا [بر مرکب‌هایی که در اختیارشان گذاشتیم] سوار کردیم، به آنان از نعمت‌های پاکیزه روزی بخشیدیم و آنان را بر بسیاری از آفریده‌های خود برتری کامل دادیم (اسراء: ۷۰).

توانا می‌شوید، عقلتان شکوفا می‌شود، فهمتان افزایش پیدا می‌کند و درکتان از هستی، عالم و آنچه که مورد نیاز شماست فزونی می‌گیرد. این نتیجهٔ عبادت و بندگی است.

در عبادت جمعه و حج، دو [ویژگی] مشترک بسیار مهم وجود دارد:

یک اینکه عبادت جمعه و حج مخصوصاً به انسان در رسیدن به تقوا سرعت می‌دهند. اینکه هر هفته بیاییم و ببینیم که چقدر برای خدا هستیم. خودمان را مطالعه و بررسی کنیم و ببینیم از هفتهٔ گذشته تا امروز چه کرده‌ایم. آیا یک قدم به خدا نزدیک‌تر شده‌ایم؟ خواه ناخواه از هفتهٔ گذشته تا امروز چند قدم به آخر زندگی‌مان نزدیک شده‌ایم. همه این را می‌دانیم. آیا همان طور که به طرف آخر زندگی‌مان قدم برمی‌داریم و نزدیک می‌شویم، به خدا هم نزدیک شده‌ایم؟ [آیا] اخلاق و کلماتمان خدایی شد، دوستانمان را خدایی انتخاب کردیم و در راه خدا، محبت به بندگان خدا و رفع مشکلات از بندگان خدا کاری کردیم و قدمی برداشتیم؟ این یعنی به سمت



تقوا رفتن. هر هفته خودمان را رصد می‌کنیم. لذا نماز جمعه را جای حج برای مساکین قرار دادند و اسم آن را حج فقرا گفتند. یعنی اگر دستتان به حج بیت‌الله الحرام هم نرسید، در نماز جمعه می‌توانید کاری کنید که نتیجه حج را بگیرید. این نتیجه، تقواست. خطیب جمعه وظیفه دارد در خطبه‌های نماز جمعه، خودش و مؤمنین را به تقوا یادآور شود و دعوت کند؛ برای اینکه باید نماز جمعه را مدرسه‌ای ببینیم که ما را به سمت خوبی‌ها و ارزش‌های الهی پیش می‌برد. آن هم [به صورت] جمعی دعوت می‌کند. یک نفری دعوت نمی‌کند. نماز جمعه را یک نفر نمی‌تواند برگزار کند. حتماً باید جماعت باشد. معنایش این است که رسیدن به تقوا هم یک نفری نمی‌شود. باید همه دست به دست هم بدهیم [تا] شهرمان رنگ عدالت بگیرد. رسانه‌های ما باید عدالت خواه و شجاع باشند. مسئولین ما باید در مقابل عدالت تواضع کنند و عدالت‌پذیر و تذکرپذیر باشند. مردم ما باید با چشمی تیزبین همه چیز را رصد کنند و نگهبان عدالت و همه ارزش‌ها باشد. عدالت یکی از

آن ارزش‌هاست. [همچنین] کرامت انسان‌ها و احترام به انسان‌ها، از [جمله] پدر و مادر، همسر، فرزند، همسایه، کارگرِ زیردست و مدیران و مسئولان. همه با هم باید مؤدب‌ترین انسان‌ها در همهٔ عرصه‌ها باشیم. این می‌شود تقوا. نماز جمعه برای این معنا هست. نماز جمعه کلاس کرامت، تعالی و تقواست. دربارهٔ حج هم فرمود خدا برای آن زمان مشخص کرده است و در حج گناه، جدال، دعوا و این مسائل ممنوع است. هر کاری می‌کنید خدا می‌داند. بعد می‌فرماید حالا که به حج رفتید، از هر برنامهٔ حج تقوا بگیرید. [وقتی] طواف می‌کنی یا [در] سعی صفا و مروه هستی، دنبال تقوا باش. عبادت‌های گوناگون حج، همه‌وهمه برای رساندن انسان به تقواست. بعد فرمود بهترین توشه برای قیامت ما تقواست. ساختمان مجلی که در آن زندگی می‌کنیم، توشهٔ آخرت ما نیست. منزل و مأوای دنیایی ماست. هرچه باشد باید زمین بگذاریم. اگر هم فرش گران‌قیمتی زیر پای من و شماست، زاد و توشهٔ آخرت نیست. موقعی که «(لا إلهَ إِلَّا اللهُ)» می‌گویند و ما را از روی





این فرش بلند می‌کنند، این فرش ما را همراهی نمی‌کند و در جای خودش می‌ماند. به ما می‌گوید چرا روی من سرمایه‌گذاری کردی؟ خوب بود برای قبر و قیامت خودت سرمایه‌گذاری می‌کردی. همه چیزهای دنیا همین طور است. خیلی از آن‌ها وزر و وبال گردن آدم می‌شود. قرآن می‌فرماید:

﴿يَوْمَ يُحْمَىٰ عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فُتُكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ ۗ هَٰذَا مَا كُنْتُمْ لَٰلَٰئِكُمْ فذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْنُزُونَ﴾^۱

آن‌هایی که طلا و نقره ذخیره می‌کنند، همین طلا و نقره را در قیامت سرخ می‌کنند و به صورت‌ها و پهلوهای آن‌ها می‌چسبانند. با این [طلا و نقره] آن‌ها را عذاب می‌کنند و می‌گویند این همان چیزی است که برای قیامت خودتان ذخیره کردید. حالا هم قیامت این به این صورت از شما پذیرایی می‌کند؛ اما اگر همین انفاق می‌شد، در قیامت به باغ و بهشت تبدیل می‌شد. پس [در] ذخیره‌کردن برای قیامت،

۱. روزی که آن اندوخته‌ها را در آتش دوزخ به شدت گرما دهند و پیشانی و پهلو و پشتشان را به آن داغ کنند [و به آنان نهیب زنند] این است ثروتی که برای خود اندوختید؛ پس کیفر زران‌دوزی خود را بچشید (توبه: ۳۵).

آنچه به کار می‌آید و می‌توان از مرز مرگ با خود برد، کرامت و تقواست. این آیه به ما می‌فرماید ای کسانی که عقل و خرد دارید و می‌فهمید، تقوای الهی را اصل زندگی خودتان قرار بدهید. گویا به ما این‌طور می‌گوید [که] اولوالالباب می‌فهمند تقوا چیست. اگر هم نمی‌دانید تقوای الهی [چیست] و ارزش تقوا را متوجه نمی‌شوید، بروید [از اولوالالباب] بپرسید. همان‌طور که [اگر] بلد نباشیم، از عالمی می‌پرسیم چطور وضو بگیریم، چطور غسل کنیم یا چطور روزه خودمان را صحیح برگزار کنیم. [همان‌طور که] مسائل شرعی‌مان را می‌پرسیم، مسائل معرفتی‌مان را هم بپرسیم و بگوییم این تقوایی که این‌همه راجع به آن صحبت می‌کنند، دقیقاً یعنی چه. من می‌خواهم با آن زندگی کنم و باید آن را بشناسم. این برای حج و جمعه است. هم جمعه برای تقواست و هم حج برای تقواست. هم جمعه برای یاد و نام و ذکر خداست و هم حج برای نام و یاد و ذکر خداست. فرمود:

﴿فَإِذَا قَضَيْتُمْ مَنَاسِكَكُمْ فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ





أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا
وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَقٍ^۱.

وقتی مراسم و مناسک حج به پایان رسید، خیلی به یاد خدا باشید. مخصوصاً خانم‌ها و آقایانی که [به] حج یا حتی عمره مشرف شدند، به این موضوع توجه کنند. می‌گویند وقتی رفتی و از خانه خدا برگشتی، باید یاد و نام خدا، محبت خدا، ارتباط با خدا، توجه به رضای خدا و دوری از خشم خدا آن قدر در تو جدی شود که همیشه در این حال و هوا زندگی کنی. این نتیجه حج است. در جمعه هم همین طور است. فرمود:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾^۲.

وقتی برای نماز جمعه دعوت می‌شوید، بشتابید.

۱. پس هنگامی که مناسک [حجّتان] را انجام دادید، خدا را آن‌گونه که پدران‌تان را یاد می‌کنید یا بهتر و بیشتر از آن یاد کنید. پس گروهی از مردم [کوتاه‌فکر] می‌گویند: پروردگارا! به ما در دنیا [کالای زندگی] عطا کن. آنان را در آخرت هیچ بهره‌ای نیست (بقره: ۲۰۰).

۲. ای مؤمنان! چون برای نماز روز جمعه ندا دهند، به سوی ذکر خدا بشتابید و خرید و فروش را رها کنید که این [اقامه نماز جمعه و ترک خرید و فروش] برای شما بهتر است؛ اگر [به پاداشش] معرفت و آگاهی داشتید (جمعه: ۹).



نگفته است همین طور معمولی [به] نماز جمعه بیایید. جدی بگیرید و [به صورت] جمعی به سوی نماز جمعه حرکت کنید. یعنی وقتی می‌خواهید بیایید، دوروبری‌هایتان را به حرکت در بیاورید و یادآور شوید. هر چیزی که می‌خواهد شما را به خودش مشغول کند، همه را زمین بگذارید. در [میان] این مشغولیات، معامله، بیع و شراء و خرید و فروش خیلی بیشتر از همه [است]. اگر بدانید این برای شما خوب است. خدا می‌گوید من می‌گویم این برای شما خوب است. اگر هم نمی‌دانید، گوش کنید. اگر بدانید آن وقت می‌فهمید چقدر این برای شما خوب است. باز هم مثل حج [که] فرمود [وقتی] مراسم حج تمام شد، یاد و نام خدا فراموش نشود، اینجا هم با همان کلمات و ادبیات فرمود:

فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ^۱.

وقتی این نماز تمام شد و انجام شد، در زمین

۱. چون نماز پایان گیرد، در زمین پراکنده شوید و از فضل و رزق خدا جویا شوید و خدا را بسیار یاد کنید تا رستگار شوید (جمعه: ۱۰).



منتشر شوید، به کوچه و خیابان‌های زندگی‌تان و [بر] سر شغلتان (کشاورزی، کارگری، کارخانجات و هرکجا که هستید) بروید. دنبال فضل خدا باشید. آنچه فضل خداست رزق است. آنچه از راه حرام به دست می‌آید رزق نیست. دستتان به آسمان بلند باشد. اگر همه هم بگویند تا مدت‌ها خشک‌سالی داریم، بگویید نه، تا مدت‌ها خشک‌سالی نداریم. تا زمانی خشک‌سالی داریم که در غفلت هستیم، قدر امام و رهبرمان را نمی‌دانیم، در یمن، افغانستان و هر جای دیگر دنیا مسلمان‌ها کشته می‌شوند و ما تماشاچی هستیم، در دنیا [حتی] غیرمسلمانی هم با گرسنگی سر می‌کند و ما بی‌تفاوت هستیم و اختلاس، زمین‌خواری، دروغ، تقلب و نفاق هست. حالا اگر صد سال هم [این وضع] باشد، خشک‌سالی داریم؛ اما قرآن فرمود:

﴿فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا﴾^۱.

۱. پس [به آنان] گفتم: از پروردگارتان آمرزش بخواهید که او همواره بسیار آمرزنده است تا بر شما از آسمان باران پی‌درپی و بابرکت فرستد (نوح: ۱۰ و ۱۱).

اگر این بدی‌ها را پس بزنید و توبه و استغفار کنید، از آسمان، فراوان باران رحمت خدا بر شما نازل خواهد شد. فضل و رحمت خدا نازل می‌شود. پس به این‌ها توجه داشته باشید. ممکن است محاسبات مادی به ما بگوید روند لایهٔ اُزن این‌طور شد، گازهای گلخانه‌ای این‌طور زمین را آلوده کردند و خیلی چیزهای دیگر. البته همین‌ها هم گناه است. کسی که زمین را آلوده می‌کند، زمینهٔ آتش‌سوزی در جنگل‌ها را فراهم می‌کند، در مصرف آب اسراف می‌کند، از چاه‌های غیرمجاز آب برداشت می‌کند یا از چاه‌های مجاز، بیش از حد و غیرمجاز برداشت می‌کند؛ همهٔ این‌ها ظلم، گناه، حرام، خیانت، دست‌بردن در جیب بیت‌المال، به مخاطره انداختن آینده و زمینهٔ فرونشست دشت، مخصوصاً دشت قزوین را فراهم‌کردن است. ما در حومهٔ خودمان صحبت می‌کنیم. این‌ها این مسائل را [به دنبال] دارد. این گناه و بی‌تقوایی است. اگر به سمت تقوا بیاییم خدا قول داده است که:

﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ





مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنْ كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿١﴾

ما برکات خودمان را از زمین و آسمان به روی بندگان
خوبمان نازل می‌کنیم.

حج در کلام امامین انقلاب

دو تا مطلب، یکی از امام رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ و یکی از رهبر فرزانه
انقلاب مُؤَلَّاهُ درباره حج نقل می‌کنم. امام رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ فرمودند:
[خانه خدا] تا آخرین نقطه زمین، تا آخرین روز جهان،
باید از لوث بت‌ها تطهیر شود: بت هرچه باشد، چه
هیاکل، چه خورشید، چه ماه و چه حیوان و انسان.
و چه بتی بدتر و خطرناک‌تر از طاغوت‌های در طول
تاریخ از زمان آدم صلی الله، تا ابراهیم خلیل الله، تا
محمد حبیب الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ تا آخرالزمان که بت‌شکن آخر از
کعبه ندای توحید سر دهد. مگر ابرقدرت‌های زمان
ما بت‌های بزرگی نیستند که جهانیان را به اطاعت و
کرنش و پرستش خود می‌خوانند و با زور و زر و تزویر،

۱. اگر اهل شهرها و آبادی‌ها ایمان می‌آوردند و پرهیزکاری پیشه می‌کردند، یقیناً [درهای] برکاتی
از آسمان و زمین را بر آنان می‌گشودیم؛ ولی [آیات الهی و پیامبران را] تکذیب کردند. ما هم آنان
را به کیفر اعمالی که همواره مرتکب می‌شدند [به عذابی سخت] گرفتیم (اعراف: ۹۶).



خود را به آنان تحمیل می‌نمایند؟^۱
این ارادهٔ امام رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ بود. در بیانات دیگرشان هم فرمودند مقصد یک مقصد است و آن شکستن ابرقدرت‌هاست. البته امام رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ این‌ها را شکست و خُرد کرد. خودشان هم اعتراف کردند این شخصیت ما را تحقیر و خُرد کرد. امروزه خُردشدهٔ آمریکا را می‌بینیم و آمریکا دیگر ابرقدرت نیست.
این فرمایش امام رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ [بود]. رهبر انقلاب ظَلَمَ اللَّهُ هم فرمودند:

یکی از لوازم حج به معنای درست کلمه این است که حجاج در عرصهٔ حج، در میدان این فریضهٔ بزرگ اسلامی، به معنای واقعی کلمه برادرانه با هم رفتار کنند، به چشم برادر به یکدیگر نگاه کنند، نه به چشم بیگانه، نه به چشم دشمن. به چشم کسانی به هم نگاه کنند که به سمت یک هدف در حرکت هستند، یک چیز را می‌جویند و برگرد یک محور طواف و حرکت می‌کنند. اینکه خدا فرمود: ﴿... لَا رَفَثَ وَلَا

۱. سیدروح‌الله خمینی رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ، صحیفهٔ امام خمینی رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ، ج ۱۸، تهران: تنظیم و نشر آثار امام ۷، ۱۳۷۸، ص ۸۶ و ۸۷.



فُسُوقٌ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ...^۱

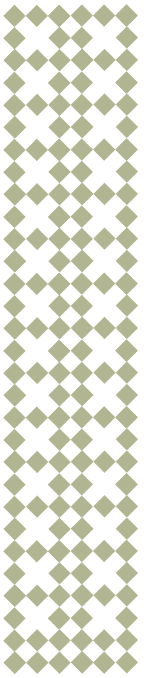
فرمود همهٔ مسلمان‌ها و فرقه‌های مذهبی یکدیگر را برادر هم ببینند. در عرصهٔ حج باید هرگونه دشمنی ممنوع باشد. اتفاقاً حج برای جدال با دشمن است. یعنی بین خودتان نباید اختلاف داشته باشید. دشمن کاری کرده است که اختلاف و کینه و عداوتی که باید با دشمن داشته باشیم، بین مسلمان‌ها مصرف شود و با او دیگر کاری نداشته باشیم. این را دشمن درست کرده است. ما به برکت حج با هم برادر خواهیم بود و در راه برادری همهٔ مسلمانان جهان قدم برمی‌داریم و همهٔ مسلمانان به حمایت از همهٔ مستضعفان، ولو غیرمسلمان برمی‌خیزند. ان شاء الله روزی شاهد این حماسهٔ بزرگ جهانی خواهیم بود. همان طور که مسیر کربلا و راهپیمایی اربعین به راه افتاد، یقین داریم ان شاء الله روزی همین عرصه و صحنه و حماسه برای مکه مکرمه، حرم رسول گرامی اسلام صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و اهل بیت عصمت و

۱. سیدعلی خامنه‌ای رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ، «بیانات در دیدار کارگزاران حج»، سایت خامنه‌ای. آی آر، ۲۰ شهریور ۱۳۹۲:

<https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=23963>

طهارت عليه السلام در مدینه منوره برپا خواهد شد.
أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾
اللَّهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾
لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ﴿٣﴾
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ﴿٤﴾.





خطبه دوم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى أَشْرَفِ
الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ أَبِي الْقَاسِمِ الْمُصْطَفَى مُحَمَّدٍ
وَعَلَى عَلِيِّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَعَلَى فَاطِمَةَ الزَّهْرَا سَيِّدَةِ
نِسَاءِ الْعَالَمِينَ وَعَلَى الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ سَيِّدَيْ شَبَابِ
أَهْلِ الْجَنَّةِ وَعَلَى عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ وَعَلَى مُحَمَّدِ بْنِ
عَلِيِّ وَعَلَى جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ وَعَلَى مُوسَى بْنِ جَعْفَرِ
وَعَلَى عَلِيِّ بْنِ مُوسَى وَعَلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ وَعَلَى
عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ وَعَلَى الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ وَعَلَى مَهْدِيِّ
الْأُمَّةِ أَمَامِ زَمَانٍ عَجَّ اللَّهُ تَعَالَى فَرْجَهُ الشَّرِيفَ. عَجَّ

الله تعالى فرجهم.
اوصيكم عبادالله ونفسي بتقوي الله ونظم أمرکم.

مناسبت‌های هفته

شهادت امام باقر عليه السلام

شهادت حضرت امام باقر عليه السلام را تسلیت عرض می‌کنم و از آن حضرت، این تحفه بیان نورانی ایشان را تقدیم دل‌های مؤمنانه شما نمازگزاران خواهم کرد ان شاءالله. امام باقر عليه السلام فرمودند: ((إِنَّمَا أَمْرَ النَّاسِ أَنْ يَأْتُوا هَذِهِ الْأَجَارَ فَيَطُوفُوا بِهَا ثُمَّ يَأْتُونَا فَيُخْبِرُونَا بِوَلَايَتِهِمْ وَيَعْرِضُوا عَلَيْنَا نَصْرَهُمْ.))^۱ خدا برای حج به مردم دستور داد و فرمود بیاید:

﴿وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ﴾^۲.

۱. محمد بن یعقوب کلینی، الکافی، ج ۴، به تصحیح محمد آخوندی و علی اکبر غفاری، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۶۵، ص ۵۴۹؛ ترجمه: همانا مردم فرمان یافته‌اند که سراغ این سنگ‌ها (ی کعبه) آمده، آن‌ها را طواف کنند؛ سپس نزد ما آیند و ولایت و هم‌بستگی خویش را به ما خبر دهند و یاری خویش را بر ما عرضه کنند.

۲. در میان مردم برای حج بانگ زن تا پیاده و سوار بر هر شتر باریک‌اندام [چابک و چالاک] که از هر راه دور می‌آیند، به سوی تو آیند (حج: ۲۷).





خدا به پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فرمود مردم را دعوت به حج کن. ممکن بود پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ بگوید مگر مردم از باغ‌ها و مناطق خوش آب‌وهوای خودشان دست برمی‌دارند و به این سرزمین خشک بی‌حاصل و منطقه‌ای می‌آیند که هیچ چیز گیر نمی‌آید. چطور می‌شود؟ خدا فرمود می‌آیند. من دل‌های آن‌ها را می‌فرستم. ابراهیم خلیل السلامُ عَلَيْهِ آن زمان دعا کرد خدایا! کاری کن دل‌های مردم روانه این سرزمین شود. ابراهیم السلامُ عَلَيْهِ دعا کرده و خدا خواسته است. می‌بینیم همیشه وقتی موقع حج می‌شود، آدم‌ها در صف [هستند]. از قدیم‌الایام آرزو داشتند و سرمایه ذخیره می‌کردند برای اینکه بتوانند در این مراسم باشکوه و با عظمت، با همه زحمتهای آن شرکت کنند. امام فرمود به مردم فرمان داده شد که بیایند و این سنگ‌ها را طواف کنند. اما اینکه حج نمی‌شود. چه زمانی حج، حج می‌شود؟ زمانی که بعد از اینکه سنگ‌ها و خانه خدا را طواف کردیم و مراسم ظاهری مان را انجام دادیم، بفهمیم و بدانیم که ما امت ائمه السلامُ عَلَيْهِم هستیم. بعد سراغ امام می‌رویم و به امام می‌گوییم

ما همراه شما هستیم. فرمودند این مردم باید پیش ما بیایند و به ما بگویند ما پیرو ولایت شما هستیم. [ای] امام! ما با تو هستیم. همان کاری که الان سید حسن نصرالله، مسلمانان فلسطین، لبنان و یمن و خیلی از مسلمانان در دنیا می‌کنند. قدر امام و رهبر را می‌دانند و خودشان را سرباز رهبر و امام می‌شناسند. هر روز این معنا جدی‌تر می‌شود. حشد الشعبی یا همهٔ بسیج‌های مردمی در کشورهای مختلف که روزبه‌روز قوی‌تر شکل می‌گیرد، یعنی لبیک به امام مسلمین. این مطلبی است که از مکتب امام باقر علیه السلام یاد می‌گیریم. جامعهٔ ایمانی بر اساس امامت و امت شکل می‌گیرد و این [به] حماسه علیه دشمنان اسلام [تبدیل] می‌شود.

شهادت مسلم بن عقیل وهانی بن عروة

[ایام] شهادت [توأم] با مظلومیت مسلم بن عقیل وهانی بن عروة [را در پیش داریم]. مسلم بن عقیل به عنوان نمایندهٔ امام حسین علیه السلام به کوفه رفت. او نمایندهٔ امام بود. اگر مردم کوفه با امام حسین علیه السلام





سر بیعت واقعی داشتند، باید به نمایندۀ امام نشان می‌دادند که ما این‌طور پای کار امام حسین علیه السلام هستیم. آن موقع امام حسین علیه السلام هم می‌آمد و فضای حاکمیت ظالمانۀ ابن زیاد بر این مردم تحمیل نمی‌شد، خون‌هایشان به زمین نمی‌ریخت و به ذلت کشیده نمی‌شدند؛ اما این‌ها قدر نمایندۀ امام را ندانستند. الان هم امام رحمة الله عليه و رهبر فرزانه انقلاب مُنَّ ظَلَمَ، نمایندۀ امام ما هستند. اگر بخواهیم وفاداری‌مان را به امام زمان خودمان نشان بدهیم، باید به رهبرمان نشان بدهیم. البته ملت ایران این وفاداری و استقامت را در دفاع مقدس، دفاع از حرم و همهٔ زمینه‌ها نسبت به امام خودشان نشان داده‌اند. امیدواریم این لیاقت را حفظ کنیم تا اینکه این امانت با دست‌ان توانمند رهبرمان به دست‌ان امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف سپرده شود ان شاء الله.

روز عرفه

روز عرفه را در پیش داریم. امیدواریم ان شاء الله بتوانیم برنامه‌های معنوی با رعایت مسائل فواصل

[اجتماعی] و قضایای کرونا [برگزار کنیم]. خدا شر
کرونا و همهٔ مسائل و حواشی آن را از سر ملت
ما بردارد. دعای عرفه، دعایی تأثیرگذار، عرفانی و
معرفتی [است] که از قلب نورانی حضرت اباعبدالله
الحسین علیه السلام بر زبان مبارک آن حضرت جاری شده
است و وقتی این کلمات را ادا می‌کردند، عاشقانه
و عارفانه اشک می‌ریختند. اشکی که فقط امام
حسین علیه السلام می‌داند آن موقع چه رابطهای با خدا
داشت و آن یاران اندکی که پشت سر او ایستاده
بودند، با امام این دعا را زمزمه می‌کردند. ان شاء الله
بتوانیم از این فرصت معنوی استفاده ببریم.

عید سعید قربان

عید سعید قربان در پیش است. قربانی‌کردن و
قربانی‌دادن [از اعمال عید قربان است]. «قربان» از
همان معنای تقرّب یا قربهٔ إلی الله است. همهٔ این‌ها
برای این است که ما به خدا نزدیک شویم. قربانی‌دادن،
تقسیم‌کردن گوشت قربانی بین نیازمندان و برپایی
نماز عید قربان، باشکوه هرچه بیشتر [از اعمال عید





قربان است]. همه این‌ها وظایفی است که ما در عید سعید قربان به عهده داریم.

حرکت امام حسین علیه السلام از مکه به سمت عراق

حرکت امام حسین علیه السلام از مکه به سمت عراق از مناسبت‌های این روزهاست. امام دیدند اگر در مکه بمانند، خون ایشان ریخته خواهد شد و حرمت خانه خدا آسیب خواهد دید. امام حرکت کردند. برادر ایشان، محمد حنفیه صبح زود کنار امام آمد و عرض کرد دیشب من با شما صحبت کردم. می‌خواستم شما این حرکت را نداشته باشید و به عراق نروید. [در] عراق شما را به شهادت می‌رسانند. امام فرمود دیشب جدم را در خواب دیدم. به من فرمود: «أُخْرِجْ فَإِنَّ اللَّهَ قَدْ شَاءَ أَنْ يَرَاكَ قَتِيلًا»^۱ خدا می‌خواهد تو را در راه خودش شهید ببیند. برادر امام حسین علیه السلام، محمد حنفیه می‌گوید عرض کردم فرزندان و خانواده را چرا می‌بری؟ امام فرمود: «إِنَّ اللَّهَ قَدْ شَاءَ

۱. علی بن موسی بن طاووس، اللهوف، تهران: جهان، بی‌تا، ص ۶۳؛ ترجمه: بیرون رو که مشیت خداوندی این است که تو را کشته ببیند.

أَنْ يَرَاهُنَّ سَبَايَا.»^۱ خدا می خواهد این‌ها را هم در راه خودش اسیر ببیند. برای اینکه اسلام بماند، آن انقلاب در درون همه مردم اهل کعبه و قبله اتفاق بیفتد و مردم خباث معاویه و فرزندان او را بشناسند و بدانند که عدالت و حق کجاست و خلیفه رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ چه کسی است. این اتفاق باید بیفتد و زمینه برای آینده و ظهور منجی عالم بشریت فراهم شود.

مناسبت‌های دیگر

گرامیداشت آیت‌الله کاشانی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ
روز گرامیداشت آیت‌الله کاشانی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ است.

سالروز تأسیس شورای نگهبان

[سالروز] تأسیس شورای نگهبان [است؛ با] همه اهمیت‌ی که داشته و همواره حافظ و نگهبان ارزش‌های انقلابی بوده است.

۱. همان؛ ترجمه: مشیت خدا بر این است که آنان را نیز اسیر و گرفتار ببیند.





سالروز تأسیس نیروی انتظامی

روز تأسیس نیروی انتظامی جمهوری اسلامی است. به برادران سخت‌کوش نیروی انتظامی این روز را هم تبریک عرض می‌کنیم.

سالروز درگذشت شیخ احمد کافی

شاید عزیزانی یادشان باشد. در این روزها بود که خبر آمد مرحوم شیخ احمد کافی در مسیر مشهد مقدس، در سانحه تصادف مشکوکی به رحمت خدا رفتند. خیلی وقت‌ها ساواک به این شکل به حساب مخالفان می‌رسید. این شخصیتی که چقدر دل‌ها را با دعای ندبه صبح‌های جمعه مهدیه کافی نورانی می‌کرد.

سالروز درگذشت آیت‌الله میرزا جواد ملکی تبریزی

همچنین سالگرد ارتحال عارف و عالم ربانی، آیت‌الله میرزا جواد ملکی تبریزی، صاحب کتاب اسرار الصلاة و المراقبات و پرورش‌دهنده سلسله عرفای بزرگ



است. علوّ درجات این عارف سالک را از خدای متعال
مسئلت داریم.

دعوت به صرفه جویی

در باب آب و برق هم صرفه جویی در مصرف را یادآوری
می‌کنم. همچنین به مسئولان [تذکر می‌دهم].
بعضی از کسانی که شاهد بودند، گفتند همین
امروز بعضی جاها در اتوبان‌ها، خیابان‌ها و بلوارها،
در حالی که آفتاب زده و هوا روشن شده است، هنوز
این لامپ‌ها روشن مانده‌اند. عزیزان مسئول شاید
دلیلی دارند و می‌گویند این‌ها اتوماتیک است و
دست ما نیست. تدبیری کنید و چاره‌ای بیندیشید.
کاری کنید که حساسیت این دستگاه [ها تغییر کند].
ما برای یک لامپ [اضافی از] مردم خواهش می‌کنیم
[که] خاموش کنید. حالا یک دفعه می‌بینند [در]
اتوبان یا بلوار یا در فلان ادارات، لامپ [اضافی] روشن
است و رعایت نمی‌شود. من اینجا قضاوتی نمی‌کنم
و نمی‌دانم [در ادارات] رعایت می‌شود یا نه. می‌دانم
[که] در تهران، در بعضی از بانک‌ها و جاهای پرمصرف،





رعایت نمی‌کردند [تا] به آن‌ها تذکر دادند. در شهر ما ان شاء الله رعایت می‌شود؛ ولی [در] این خیابان‌ها و بلوارها مصرف خیلی زیاد است. [در] هر جای دیگری از این قبیل، ان شاء الله مدیریت درستی شود. ضمن اینکه ما به همه عزیزان هم خدقوت می‌گوییم. آن‌ها هم در این ایام بحران کمبود آب و برق خیلی به زحمت می‌افتند و خیلی تلاش هم می‌کنند. برای تلاش آن‌ها تشکر می‌کنیم. ان شاء الله برای حُسن مدیریت آن‌ها هم دعا می‌کنیم و از آن‌ها خواهش می‌کنیم که بیشتر توجه داشته باشند.

سفارش به رعایت بهداشت

بهداشت و امثال آن را هم در مقابله با کرونا ان شاء الله رعایت کنیم. الان می‌گویند [که] مؤمنین و نمازگزاران، مخصوصاً نمازگزاران جمعه که در مساجد و نمازهای جماعت شرکت می‌کنند، بهترین نمره را در رعایت پروتکل‌های بهداشتی داشتند. ان شاء الله این نمره را پایین نیاوریم و حافظ بهداشت و درمان خودمان در همه زمینه‌ها باشیم.

دعای پایانی

پروردگارا! به عزت پیغمبر و آل پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ در این ایام
برگزاری مراسم حج، ما را با پیغمبر و آل پیغمبر زنده
بدار، با پیغمبر و آل پیغمبر بمیران و ما را با پیغمبر و
آل پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ محشور فرما؛

بر عزت، اقتدار و عظمت رهبر فرزانه انقلاب مُذَكَّرٌ بیفزا؛

ذلت و خواری را نصیب دشمنان اسلام قرار بده؛

ارواح شهدا و روح امام شهیدان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ را با ارواح انبیا و
اولیا السَّلَامُ عَلَيْهِمُ محشور بفرما؛

گذشتگان و اموات همه مؤمنین و مؤمنات، آن‌هایی
را که [به] تازگی به رحمت خدا رفتند، ببخش و پیامرز؛
به مریض‌ها شفای عاجل عنایت بفرما؛

پروردگارا! دل‌های ما را روزبه‌روز نسبت به همدیگر
مهربان‌تر و صمیمی‌تر قرار بده؛

وحدت و انسجام را بین همه مسلمانان جهان علیه
مستکبران روبه‌روز با قدرت و عزت هرچه بیشتری
روزی ما بفرما؛

ما را لایق ظهور مولا و صاحبمان، امام زمان عَجَّلَ اللهُ تَعَالَى
فَرَجَهُ الشَّرِيفَ قرار بده؛



خدایا! ما را قبل از مردن ببخش و بیامرز.
اللَّهُمَّ اغْفِرِ لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُسْلِمِينَ
وَالْمُسْلِمَاتِ الْأَحْيَاءِ مِنْهُمْ وَالْأَمْوَاتِ فِي مَشَارِقِ
الْأَرْضِ وَمَغَارِبِهَا تَابِعْ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ بِالْخَيْرَاتِ إِنَّكَ
مُجِيبُ الدَّعَوَاتِ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.
أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ﴿١﴾
وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا ﴿٢﴾
فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ﴿٣﴾.
وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ.

